

«Σχεδίαση, υλοποίηση και αξιοποίηση εκπαιδευτικής Διαδικτυακής Πύλης Επαγγελματικού Προσανατολισμού»

Φωτίου Νικόλαος¹, Παραστατίδης Κωνσταντίνος²

¹ Εκπαιδευτικός, Σύμβουλος Σταδιοδρομίας, ΚΕ.ΣΥ.Π. Κατερίνης
mysep.gr@gmail.com

² Εκπαιδευτικός, Σύμβουλος Σταδιοδρομίας, ΚΕ.ΣΥ.Π. Βέροιας
parastatidis.kostas@gmail.com

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην παρούσα παρουσίαση θα αναφερθούμε στον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την επικαιροποίηση της Διαδικτυακής Πύλης Επαγγελματικού Προσανατολισμού (www.mysep.gr) καθώς και στις δυνατότητες αξιοποίησης της, στην εκπαιδευτική διαδικασία. Στόχος της Διαδικτυακής Πύλης αποτελεί η πληροφόρηση των μαθητών για κάθε θέμα Επαγγελματικού Προσανατολισμού. Κάθε νέος προκειμένου να πάρει αποφάσεις για την εκπαιδευτική και την επαγγελματική του πορεία χρειάζεται να προβεί στην αναζήτηση και αξιολόγηση πληροφοριών. Η Πύλη Επαγγελματικού Προσανατολισμού λειτουργεί καταλυτικά προς αυτή την κατεύθυνση.

Τόσο ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη, όσο και η επικαιροποίηση της διαδικτυακής Πύλης αποβλέπουν μέσα στις υπάρχουσες συνθήκες (οικονομικές, εκπαιδευτικές, κοινωνικές, πολιτικές), να προσφέρουν την αναγκαία βοήθεια σε κάθε νέο για να κάνει τις καλύτερες ατομικές εκπαιδευτικές και επαγγελματικές του επιλογές.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: Επαγγελματικός προσανατολισμός, πληροφόρηση, κοινωνικά δίκτυα, e-book.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην εποχή μας ο επαγγελματικός προσανατολισμός καλείται να ανταποκριθεί στις ολοένα συνεχείς και αυξανόμενες απαιτήσεις μιας κοινωνίας, που έχει να αντιμετωπίσει αναρίθμητες προκλήσεις σε όλους τους τομείς οργάνωσής της. Υπό αυτές τις συνθήκες, κάθε είδους δομικές αλλαγές στο επαγγελματικό και εκπαιδευτικό χώρο, όχι μόνο αποδίδουν νέο νόημα, αλλά και αλλάζουν και διαφοροποιούν ταυτόχρονα τον τρόπο δράσης και τα μέσα εφαρμογής του προσανατολισμού των νέων (Ασβεστάς, κ.α. 2007α).

Η βοήθεια στο επίπεδο του επαγγελματικού προσανατολισμού των νέων, μέσα σε αυτές τις μεταβατικές συνθήκες, οφείλει να υπακούει σε δύο τουλάχιστον σύγχρονες αναγκαιότητες: α). στις σύγχρονες τεχνολογικές εξελίξεις της εποχής μας β). αλλά κυρίως στην αποτελεσματικότητα και συγκεκριμενοποίηση της ίδιας της αποστολής της.

Όμως, είναι οξύμωρο και αντιφατικό ο επαγγελματικός προσανατολισμός στα σχολεία να προσπαθεί να επιτύχει τους στόχους του με το παραδοσιακό τρόπο λειτουργίας και να μην αξιοποιεί τις σύγχρονες τεχνολογικές εξελίξεις (ψηφιακές εφαρμογές) για να επιτύχει την αποτελεσματικότητά του (Πατεστή, Παπαδοπούλου, 1997).

Αναγκαιότητα σχεδιασμού διαδικτυακής πύλης

Ως εκπαιδευτικοί, που έχουμε επιφορτιστεί με την εφαρμογή του επαγγελματικού προσανατολισμού στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση, συγκεντρώνουμε καθημερινά υλικό επαγγελματικού προσανατολισμού ανάλογα με τις ανάγκες των συμβουλευόμενων. Το υλικό αυτό καθώς και οι παρουσιάσεις που ετοιμάζουμε, θα είναι δυνατόν να αναζητηθεί στην διαδικτυακή πύλη, από άλλους εκπαιδευτικούς ή εάν χρειαστεί να δημιουργηθεί εκ νέου χωρίς να δαπανάται πολύτιμος χρόνος. Έτσι, γεννήθηκε η ιδέα δημιουργίας μιας ιστοσελίδας (πύλης) που θα λειτουργεί μόνιμα, παρέχοντας μία μόνιμη, συνεχώς ανανεωμένη διαδραστική λύση, στην οποία θα αξιοποιηθεί κάθε δυνατή ψηφιακή εφαρμογή ώστε το αναγκαίο υλικό του επαγγελματικού προσανατολισμού να είναι άμεσα διαθέσιμο σε μαθητές, γονείς, εκπαιδευτικούς και συμβούλους επαγγελματικού προσανατολισμού. Η πύλη αυτή θα έχει κυρίως πρακτική εφαρμογή και θα λειτουργεί συμπληρωματικά ως προς τις επίσημες βάσεις δεδομένων που διαθέτει το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής καθώς και του Εθνικού Οργανισμού Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού, ή άλλων φορέων.

Ανάπτυξη διαδικτυακής πύλης

Έχοντας ως στόχο την δημιουργία Πύλης Επαγγελματικού Προσανατολισμού, το υλικό που συγκεντρώσαμε κατά την πάροδο των ετών ταξινομήθηκε και οργανώθηκε, ώστε να προσφέρεται στους μαθητές ως μία εναλλακτική Βάση Δεδομένων Επαγγελματικού Προσανατολισμού. Για την κατασκευή της επιλέχθηκε το WordPress.com, ελεύθερο λογισμικό ανοιχτού κώδικα κατασκευής ιστολογίων, που παρέχει αξιολογικά τεχνικά χαρακτηριστικά, που διευκολύνουν τον προγραμματιστή στο έργο του. Με την επιλογή μας αυτή θέσαμε τις βάσεις, πάνω στις οποίες μπορεί να αναπτυχθεί μία Βάση Δεδομένων χωρίς κόστος αγοράς λογισμικού, περιοριστικά τεχνικά προβλήματα ή δεσμεύσεις.

Για να μπορεί να υπηρετηθεί ένας τέτοιος στόχος, η Πύλη Επαγγελματικού Προσανατολισμού περιέχει κείμενα επιστημονικά άρθρα, που διαθέτουν αξιοπιστία και εγκυρότητα, συμβατά πάντα με τις ιδιαιτερότητες της συμβουλευτικής, του σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού και με τις αρχές της παιδαγωγικής, ώστε να υποστηρίζει την κριτική ανάγνωση και την αυτό-πληροφόρηση. Έτσι, η χρήση του διαδικτυακού τόπου από τους μαθητές ή ακόμα και τους εκπαιδευτικούς ΣΕΠ, μπορεί να χρησιμοποιηθεί στα πλαίσια της αυτό-πληροφόρησης, της [διδασκαλίας του μαθήματος ΣΕΠ](#), σε προγράμματα [αγωγής σταδιοδρομίας](#), καθώς επίσης και στο μάθημα της Ερευνητικής εργασίας, όταν επιλέγεται θεματολογία που συνδέεται με ζητήματα επαγγελματικού προσανατολισμού, τόσο στο Λύκειο, όσο και στο Γυμνάσιο.

Μάλιστα στο Γυμνάσιο στην Γ' τάξη, από το τρέχον σχολικό έτος 2015-16, η ερευνητική εργασία συνδέεται υποχρεωτικά με θέματα επαγγελματικού προσανατολισμού στο ένα τρίμηνο, σύμφωνα με το νέο εγκεκριμένο αναλυτικό πρόγραμμα. Το μάθημα της βιωματικής δράσης στο Γυμνάσιο και της ερευνητικής εργασίας (PROJECT) στο Λύκειο ενδείκνυνται για έρευνα από τους μαθητές για την αποσαφήνιση των στόχων τους, ειδικά μέσα στις υπάρχουσες εκπαιδευτικές συνθήκες, με την απουσία από το εγκεκριμένο αναλυτικό πρόγραμμα του Γενικού Λυκείου κάθε σχετικής δραστηριότητας ή μαθήματος.

Οι συνεχείς αλλαγές στην εκπαίδευση, καθώς και η διασπορά των πηγών πληροφόρησης, δημιουργούν δυσκολία στους μαθητές ως προς την εύρεση

και αξιολόγηση των πληροφοριών. Η κατάσταση δυσχεραίνει όσο ανεβαίνουμε επίπεδο εκπαιδευτικής βαθμίδας με την πληθώρα σχολών και τμημάτων Πανεπιστημίων & Τ.Ε.Ι. που υπάρχουν σήμερα.

Η αξιοποίηση του διαδικτύου και των ψηφιακών εφαρμογών αποτελεί σημαντική διαδικασία, με δεδομένο ότι η πληροφόρηση αποτελεί ένα από τα τέσσερα βασικά στάδια στα πλαίσια του επαγγελματικού προσανατολισμού. Συνεπώς, η συμβολή του είναι καθοριστική, αφού επιδιώκει να δώσει τη δυνατότητα σε κάθε μαθητή όσο το δυνατόν πλήρους και έγκαιρης ενημέρωσης, ώστε κατακτώντας ικανοποιητικά το πρώτο στάδιο της πληροφόρησης να συνεχίσουν την διερεύνησή τους στο επίπεδο της προσωπικής αυτογνωσίας και των διαδικασιών της ορθολογικής λήψης απόφασης για μία επιτυχημένη μετάβαση στους εκπαιδευτικούς και επαγγελματικούς τους στόχους (Ασβεστάς, κ.α. 2007α).

Αξιολόγηση διαδικτυακής πύλης

Ο στόχος της Διαδικτυακής Πύλης είναι να εκμεταλλευτεί τις τεράστιες δυνατότητες που προσφέρει κάθε ψηφιακή εφαρμογή στο διαδίκτυο και να τις θέσει στην υπηρεσία του επαγγελματικού προσανατολισμού. Για την εξασφάλιση της εγκυρότητας των στοιχείων και των κειμένων της Πύλης ελέγχεται και ανανεώνεται τουλάχιστον δύο φορές ανά έτος, ώστε η πληροφόρηση που παρέχεται να είναι αντικειμενική, έγκυρη και συμβατή με το εκπαιδευτικό νομοθετικό πλαίσιο. Για την αρχική ταξινόμηση του υλικού σε κατηγορίες και υποκατηγορίες ζητήθηκε η γνώμη έμπειρων υπευθύνων Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Σ.Ε.Π.) από Κέντρα Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού (ΚΕ.ΣΥ.Π) των Νομών Θεσσαλονίκης και Ημαθίας, ατόμων δηλαδή, που έχουν τεράστια εμπειρία σε διαδικασίες ατομικής και ομαδικής επαγγελματικής συμβουλευτικής σε μαθητές και εκπαιδευτικούς, με την μορφή δομημένης συνέντευξης.

Σήμερα πλέον αποτελεί μία μεγάλη βάση δεδομένων επαγγελματικού προσανατολισμού, αφού περιέχει στοιχεία για κάθε σχολή ή τμήμα δευτεροβάθμιας και ανώτατης εκπαίδευσης που λειτουργεί στην Ελλάδα. Έτσι, η χρήση της Διαδικτυακής Πύλης, εκτός από τους μαθητές, μπορεί να χρησιμοποιηθεί από κάθε ενδιαφερόμενο (φοιτητές, γονείς, εκπαιδευτικούς, κ.α.).

Κατά το στάδιο του σχεδιασμού, η ηλεκτρονική διεύθυνση της Πύλης κοινοποιήθηκε και ζητήθηκε η αξιολόγησή της: α). από τα Γραφεία Διασύνδεσης των Πανεπιστημίων, των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων β). καθώς και από τα Γραφεία Διασύνδεσης άλλων φορέων, όπως: του Οργανισμού Τουριστικής Εκπαίδευσης, ΓΕΕΘΑ, Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, Εκκλησία της Ελλάδος, Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, κ.α.

Από τους ανωτέρω φορείς ζητήθηκε να ελέγχουν τις πληροφορίες που αναφέρονται για τα ιδρύματα τους και να μας κοινοποιήσουν τυχόν αναντιστοιχίες ή λάθη. Επίσης, ζητήθηκε η αξιολόγησή της (με αντίστοιχο ερωτηματολόγιο) από συναδέλφους εκπαιδευτικούς που υπηρετούν σε ΚΕ.ΣΥ.Π. (Κέντρα Συμβουλευτικής & Προσανατολισμού).

Η πρώτη αυτή πιλοτική αξιολόγηση, μας παρείχε σημαντικά στοιχεία για την δομή και την διάθρωση της Πύλης, καθώς και του τρόπου παρουσίασης κάθε σχολής ή τμήματος δευτεροβάθμιας ή τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Για την διαμόρφωση των προδιαγραφών της Πύλης λάβαμε υπόψη εκτός από τις υποδείξεις έμπειρων στελεχών σε δομές Σ.Ε.Π. και τις παρατηρήσεις ενεργών εκπαιδευτικών που πήραν μέρος στην πρώτη πιλοτική αξιολόγηση της.

Περισσότερα στοιχεία για την πιλοτική αξιολόγηση στις [σελίδες 88 - 101](#) της διατριβής μας. Εκτός από την αρχική αξιολόγηση προβλέπεται μόνιμη έρευνα – αξιολόγηση των υπηρεσιών της μέσα από [ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο](#) των επισκεπτών της.

Αξίζει να σημειωθεί, ότι οι εκπαιδευτικές και επαγγελματικές επιλογές των νέων αποτελούν μία από τις σημαντικότερες αποφάσεις, οι οποίες, βέβαια, επηρεάζονται από μακροχρόνιες διαδικασίες και ξεκινούν πολλά χρόνια πριν αποφοιτήσει ο μαθητής από το σχολείο και φυσικά συνεχίζονται για αρκετό χρόνο ακόμα μετά την αποφοίτησή του (Ασβεστάς, κ.α. 2007β). Η κρίσιμότερη περίοδος για τον προσανατολισμό ενός ατόμου προς μία επαγγελματική κατεύθυνση ή σταδιοδρομία είναι η εφηβεία, η περίοδος δηλαδή που καλούνται οι μαθητές Γυμνασίου και στη συνέχεια οι τελειόφοιτοι Λυκείου να πάρουν κρίσιμες και σημαντικές αποφάσεις για το μέλλον τους. Έρευνες έχουν δείξει ότι οι φιλοδοξίες κατά την εφηβεία έχουν προβλεπτική αξία για την μελλοντική σταδιοδρομία των νέων και ότι οι φιλόδοξοι έφηβοι είναι πιο πιθανό να ασκήσουν επαγγέλματα υψηλότερου κύρους σε σύγκριση με τους λιγότερο φιλόδοξους συμμαθητές τους (Κασσωτάκης, 2002).

Κατά την διαμόρφωση όμως των επαγγελματικών επιλογών κάθε ατόμου, παίζουν καθοριστικό ρόλο πολλοί παράγοντες, που επηρεάζουν και καθορίζουν ως ένα βαθμό τις αποφάσεις των νέων. Κυρίως οι έφηβοι, προσπαθώντας για να προσανατολιστούν για το επαγγελματικό τους μέλλον, επηρεάζονται από τους γονείς τους, από το σχολικό περιβάλλον, από τους συμμαθητές τους, από τα Μ.Μ.Ε., από τις στερεοτυπικές αντιλήψεις και γενικά από το κοινωνικό περιβάλλον. Ενώ σημαντικό ρόλο οφείλουν να παίξουν και τα ατομικά χαρακτηριστικά, όπως είναι η προσωπικότητα, η αυτοεκτίμηση και τα κίνητρα. (Δημητρόπουλος, 1999). Η παιδαγωγική αξία της Διαδικτυακής Πύλης, συνίσταται: α). στην συμβολή στην προσωπική, επαγγελματική και κοινωνική ανάπτυξη των μαθητών, αφού λαμβάνει σοβαρά υπόψη τους ανωτέρω παράγοντες β). στα κίνητρα για την επίτευξη υψηλότερων προσδοκιών και στόχων γ). στην επικέντρωση στις ανάγκες του κάθε μαθητή δ). και στην διευκόλυνση της διαδικασίας «μαθαίνω πώς να μαθαίνω» ή καλύτερα «πληροφορούμαι για το πώς να αναζητώ τις εκπαιδευτικές και επαγγελματικές πληροφορίες που χρειάζομαι και να έχω μία κριτική στάση απέναντι σε κάθε πληροφορία».

Η διαδικτυακή Πύλη αξιολογήθηκε με θετικά σχόλια από το σύνολο των συμμετεχόντων όπως έδειξαν τα ερωτηματολόγια που συμπληρώθηκαν μέχρι σήμερα (16/02/2016). Η δομή της έγινε με τέτοιο τρόπο που να συμβάλει αποτελεσματικά στην εύκολη αναζήτηση των εκπαιδευτικών πληροφοριών. Οι κατηγορίες και τα επιμέρους άρθρα κινούνται επίσης προς θετική κατεύθυνση. Οι τίτλοι δίνουν τον τόνο και είναι αντιπροσωπευτικοί στην εσωτερική μηχανή αναζήτησης.

Ο τρόπος παρουσίασης των σχολών της δευτεροβάθμιας και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης περιέχει ικανοποιητικά στοιχεία επάρκειας, αξιοπιστίας και επικαιροποίησης της. Στόχος είναι να οδηγεί κάθε φορά σε ικανοποιητική εκπαιδευτική πληροφόρηση, καθώς επίσης να παρέχει την δυνατότητα άμεσης πρόσβασης στον διαδικτυακό τόπο της αντίστοιχης σχολής, διευκολύνοντας κάθε ενδιαφερόμενο. Επιπλέον στόχος είναι να προτρέπει επίσης τους ενδιαφερομένους σε μία σφαιρική και συγκριτική παρουσίαση σε σχέση με παρόμοιες ή άλλες σχολές.

Το βασικό κείμενο των σχολών της δευτεροβάθμιας και της τριτοβάθμιας σχεδιάστηκε κατάλληλα ώστε να είναι απαλλαγμένο από αοριστίες και

δύσκολες έννοιες, ενώ ο σκοπός, οι κατευθύνσεις, οι ιδιαιτερότητες του προγράμματος σπουδών, η διάρκεια σπουδών, τα ενδεικτικά μαθήματα, οι μεταπτυχιακές σπουδές, τα σχετικά επαγγέλματα ή οι σχετικές επαγγελματικές οργανώσεις καθοδηγούν ικανοποιητικά τους ενδιαφερόμενους στη πληροφόρησή τους. Για τον έλεγχο της αξιοπιστίας των στοιχείων παρατίθεται αυτούσια ο οδηγός σπουδών του τμήματος (εάν είναι διαθέσιμος από το τμήμα), καθώς και το απόσπασμα από το Φύλο της Ελληνικής Κυβερνήσεων (ΦΕΚ, εάν υπάρχει) το οποίο αναφέρεται στα επαγγελματικά δικαιώματα των πτυχιούχων κάθε σχολής.

Στο ερωτηματολόγιο της μόνιμης έρευνας - αξιολόγησης, εκτός από τα ανωτέρω στοιχεία, δηλαδή: χρησιμότητα, επάρκεια, αξιοπιστία και επικαιροποίηση του περιεχομένου της, δομή και αισθητικό αποτέλεσμα δίνεται η δυνατότητα μέσω δύο ανοικτών ερωτήσεων, προτάσεων για την βελτίωση της, και το υλικό που επιθυμούν οι χρήστες να εμπλουτιστεί. Τα σχόλια και οι παρατηρήσεις ειδικά των μαθητών αποτελούν εγγύηση για την συνεχή βελτίωση – αναβάθμιση της.

Η παρουσία της Πύλης στα κοινωνικά δίκτυα

Στο εσωτερικό της Πύλης έχουν ενσωματωθεί σε μορφή βίντεο αρκετές παρουσιάσεις για την Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, καθώς και για την Ανώτατη Εκπαίδευση από το [κανάλι της Πύλης στο YouTube](#). Το συγκεκριμένο κοινωνικό δίκτυο ενδείκνυται για την καταλληλότητα και την αξιοπιστία παρουσιάσεων σε μορφή βίντεο, καθώς επίσης ασκεί μία θετική επιρροή, ειδικά στους νέους που είναι πιο εξοικειωμένοι με τις ΤΠΕ. Στόχος αυτών των αναρτήσεων και της ενσωμάτωσής τους στο εσωτερικό της Πύλης είναι να δώσει την δυνατότητα παρακολούθησης σε κάθε ενδιαφερόμενο μαθητή που δεν είχε την τεχνική δυνατότητα ζωντανής παρακολούθησής τους.

Τέλος, στη σελίδα της Πύλης στο www.facebook.com/mysep.gr αναρτώνται ζητήματα επικαιρότητας επαγγελματικού προσανατολισμού και προβολής αξιολογών δράσεων ή διακρίσεων που αναπτύσσουν οι εκπαιδευτικοί οργανισμοί. Το συγκεκριμένο κοινωνικό δίκτυο χρησιμοποιείται καθημερινά από πολλούς νέους και η παρουσία μας εκεί εξασφαλίζει μία εναλλακτική μορφή πληροφόρησης.

Ανάρτηση Ηλεκτρονικών Βιβλίων

Η Διαδικτυακή Πύλη παρέχει την δυνατότητα ανάρτησης Ηλεκτρονικών Βιβλίων (e-book) με θεματολογία που έχουν σχέση με την δομή και την λειτουργία της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και επηρεάζουν καθοριστικά τις επαγγελματικές επιλογές των νέων. Έχουν δημιουργηθεί για το σκοπό αυτό ο [οδηγός σπουδών για το γενικό λύκειο](#) (41σελίδων), ο [οδηγός σπουδών δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης](#) (114 σελίδων) με πέντε εκδόσεις μέχρι σήμερα για να ανταποκρίνεται με εγκυρότητα απέναντι στους χρήστες του.

Επίσης δύο νέοι οδηγοί σπουδών για την [ανώτατη εκπαίδευση για τους μαθητές των γενικών](#) (432 σελίδων) και των [επαγγελματικών λυκείων](#) (172 σελίδων) που επιδιώκουν να παρέχουν την αναγκαία πληροφόρηση για την μετάβαση των νέων από την δευτεροβάθμια στην ανώτατη εκπαίδευση.

Τέλος, δίνεται κι η δυνατότητα ανάρτησης κάθε σχετικού άρθρου ή μελετών επαγγελματικών φορέων & επιμελητηρίων σε ζητήματα εργασίας και εκπαίδευσης που άπτονται του επαγγελματικού προσανατολισμού. Για την επιμέλεια των e-book, οδηγών σπουδών, παρουσιάσεων σε μορφή ppt video

επιζητείται η συνεργασία με έμπειρους κάθε φορά εκπαιδευτικούς της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Συμπεράσματα

Η Διαδικτυακή Πύλη Επαγγελματικού Προσανατολισμού αποτελεί ένα χρήσιμο εργαλείο για μαθητές, φοιτητές, γονείς και εκπαιδευτικούς αφού καλύπτει το κενό της διασποράς των εκπαιδευτικών πληροφοριών στον επαγγελματικό προσανατολισμό. Η τήρηση αυστηρών προδιαγραφών στο στάδιο του σχεδιασμού και της ανάπτυξής της, σε συνδυασμό με την υποχρεωτική επικαιροποίηση και της μόνιμης αξιολόγησης της από τους χρήστες εγγυούνται την αξιοπιστία και την εγκυρότητα της. Για την εξασφάλιση αυτών των δεικτών αξιοποιεί κάθε τεχνική δυνατότητα που προσφέρει το WordPress, myfiles.sch, facebook, YouTube και τα e-book, ενώ το μέγεθος της σήμερα (Φεβρουάριος 2016) είναι περίπου 1,4 GB διαθέτει 1648 άρθρα.

ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Ασβεστάς, Α., κ.α. (2007α). Οδηγός Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού στο τομέα της Εκπαίδευσης. Αθήνα: ΕΚΕΠ

Ασβεστάς, Α., κ.α. (2007β). Οδηγός Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού στο τομέα της Απασχόλησης. Αθήνα: ΕΚΕΠ

Δημητρόπουλος, Ε. (1999). Συμβουλευτική – Προσανατολισμός τόμος Β'. Συμβουλευτική Σταδιοδρομίας Εκπαιδευτικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός. Αθήνα: Γρηγόρη

Κασσωτάκης, Μ. (επιμ.), (2002) Συμβουλευτική και Επαγγελματικός Προσανατολισμός: Θεωρία και Πράξη. Αθήνα: Γ. Δαρδανός.

Πατεστή, Α., Παπαδοπούλου, Ο (1997). *Η χρήση της σύγχρονης τεχνολογίας στο χώρο της συμβουλευτικής*. Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού, τ. 42 (σελ. 90-100).